

Voorstel aan college van burgemeester en wethouders van Landsmeer

Status:	Openbaar
Documentkenmerk:	3401-2022:951422 behorende bij zaak: 3401-2022
Vergadering B&W:	19 april 2022
Portefeuillehouder:	Wethouder E. Heinrich
Team:	Fysiek beleid en projecten
Ambtenaar:	E. Bout
Overleg gehad met:	Wietse Bulk, Kas Chong, Edgar Bos, Ruben Visser
In de raad:	Niet van toepassing

Onderwerp:	Starten procedure hogere waarden wet Geluidhinder Luidendijk-Zuid.
Voorgesteld besluit:	<ol style="list-style-type: none">1. Conform het akoestische advies van Buro DB naar geluidwering gevels van 28 oktober 2020 aan de eigenaren van 24 woningen in Luidendijk-Zuid met bijgevoegde conceptbrief en plan van aanpak gevelmaatregelen aan te bieden voor het realiseren van een binnenklimaat conform het Bouwbesluit 2012;2. Uitvoering te geven aan het collegebesluit van 25 augustus 2020 door de procedure te starten voor het verlenen van hogere waarden op basis van de Wet geluidhinder voor de woningen aan de Luidendijk-Zuid conform bijlage 3 "ontwerpbesluit HW Luidendijk-Zuid";3. Bij de eindafrekening aan de raad voor te stellen het positieve financiële projectresultaat van de grondexploitatie Luidendijk-Zuid aan te wenden voor overdrachtsmaatregelen langs de Rijksweg A10, mits op het moment van aanhaken op basis van akoestisch onderzoek vast staat dat deze maatregel met het oog op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeurswaarde van 48 dB op de gevels van de woningen in Luidendijk-Zuid doelmatig is.4. de raad over dit besluit te informeren met de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Bestuurlijke samenvatting

Door bewoners van de wijk Luidendijk-Zuid wordt geluidsoverlast ervaren van het wegverkeer op de Rijksweg A10. Daarom zijn akoestische onderzoeken 'Wet geluidhinder' en 'geluidwering gevels' uitgevoerd. Hieruit volgt dat de voorkeursgrenswaarde op gevels van meerdere woningen wordt overschreden naar de geluidbelasting met een hoogte van maximaal 53 dB nog onder de maximale ontheffingswaarde van de Wet geluidhinder ligt. Het college heeft op 25 augustus 2020 besloten om opnieuw hogere waarden vast te gaan stellen voor de woningen aan Luidendijk-Zuid. Dit traject is even stilgezet vanwege overleg met omwonenden. Deze overleggen hebben tot het onderhavige collegevoorstel geleid.

Bewoners hebben tijdens de overleggen enkele voorstellen gedaan om geluidwerende maatregelen langs de A10 te nemen die naar verwachting goedkoper zijn dan de bestaande schermen door te zetten. De alternatieve maatregelen zijn onderzocht. De alternatieve maatregelen stuiten op diverse bezwaren. Daarnaast is Rijkswaterstaat momenteel met een project gestart voor de geluidsschermen langs de A10, als gevolg waarvan in de nabije toekomst diverse maatregelen aan en langs de A10 worden uitgevoerd. Inmiddels is gebleken dat wordt ingestoken op een maatregel aan de bron, namelijk dubbellaags ZOAB op het wegdek, voor het weggedeelte nabij Landsmeer. Een overdrachtsmaatregel, zoals een scherm, is dan niet langer doelmatig. Een besluit hierover moet Rijkswaterstaat nog nemen.

Het college stelt thans de raad voor om het voornemen te uiten om bij de eindafrekening bij het sluiten van de grondexploitatie Luidendijk-Zuid het resultaat beschikbaar te houden voor het treffen van overdrachtsmaatregelen, als dan niet door bronmaatregelen al een geluidsreductie is of zal worden bereikt.

Hiermee kan de procedure hogere waarde worden ingezet.

Aanleiding, kaders en doelstellingen/bedoeld resultaat

Aanleiding

Op 22 mei 2019 is een brief ontvangen van een aantal bewoners van de wijk Luijendijk-Zuid. In die brief doen de bewoners hun beklag over de hoge geluidsbelasting die zij ervaren als gevolg van de A10.

Door de brief is uitgezocht wat het traject is geweest bij de totstandkoming van het geluidsscherm en de woningen in Luijendijk-Zuid. Gebleken is dat niet met zekerheid is te achterhalen of de wettelijke procedure ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan in 2013 volledig is gevolgd. Er wordt daarom van uitgegaan dat de procedure niet volledig is doorlopen.,

Op 30 september 2008 heeft het college hogere waarden verleend voor de op te richten woningen aan de zuidkant van de Burgemeester Postweg, alle woningen ten noorden en ten zuiden aan de Speksnijdersweg tot aan de Scheepsbouwersweg, en voor de 54 woningen aan de zuidkant van het hof van Landsmeer. Deze woningen liggen binnen het bestemmingsplangebied Luijendijk-Zuid. Voor de 54 woningen van het Hof van Landsmeer is ontheffing verleend voor een waarde van 52 dB. Voor alle andere woningen is een waarde van 53 dB vastgesteld. Dit besluit voorzag in een overgangssituatie tussen de realisatie van de woningen en de bouw van een geluidsscherm langs de Rijksweg A10 over een lengte van 600 meter en 3,5 meter hoog. Ervan uitgaande dat de hogere waarden in 2013 niet in werking zijn getreden, gelden de in 2008 verleende hogere waarden nu nog. Dat in de tussentijd een ander scherm is gerealiseerd doet aan het besluit niet af.

Vanwege de hiervoor genoemde brief heeft op 11 maart 2020 een eerste gesprek plaatsgevonden tussen de burgemeester, wethouder Heinrich en de drie bewoners die geluidsoverlast ervaren. In dat gesprek is afgesproken dat er opnieuw een akoestisch onderzoek naar het wegverkeerslawaai op grond van de Wet geluidhinder zou worden gedaan om te bepalen of er sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Indien dat het geval zou zijn zou opnieuw een hogere waarde procedure worden doorlopen om de juridische procedures juist te doorlopen. Omdat zowel het bestemmingsplan als de verleende omgevingsvergunningen voor de woningen onherroepelijk zijn is er voor de gemeente geen verplichting om de gelopen procedures te herstellen. In dit geval wordt het wel gedaan om de bewoners tegemoet te komen. Eind maart 2020 is het vorenstaande aan de bewoners schriftelijk bevestigd.

Uitkomst onderzoeken: noodzaak hogere waarden + maatregelen

Uit het geluidonderzoek van Buro DB van 2 juli 2020 (**bijlage 1**) volgt dat de voorkeursgrenswaarde op gevels van diverse woningen in Luijendijk-Zuid wordt overschreden. Als gevolg hiervan is ook onderzocht wat de geluidswaarde binnen in de woningen is zodat kan worden vastgesteld of er sprake is van een voldoende goed binnenklimaat. Dit onderzoek is uitgevoerd. Door het onderzoek van 28 oktober 2020 blijkt dat de binnenwaarde van 24 woningen te hoog is (**bijlage 2**). De gevels van de woningen houden te weinig geluid tegen om de maximale binnenwaarde te realiseren. Woningen dienen vanuit het Bouwbesluit te voldoen aan een maximale binnenwaarde van 33 dB.

Op 25 augustus 2020 heeft het college besloten:

1. In overleg te treden met de bewoners van Luijendijk-Zuid die overlast ervaren om de uitkomsten van de onderzoeken te bespreken en het vervolgproces te bespreken;
2. vervolgens de procedure tot verlenen hogere waarden te starten op basis van de uitgevoerde onderzoeken.

Vervolg: gesprekken bewoners

Op 7 oktober 2020, 19 mei 2021 en op 15 november 2021 vonden gesprekken plaats met de bewoners. Daarnaast is per e-mail contact onderhouden.

Uit de gesprekken volgt dat er onder de bewoners weinig draagvlak is voor het collegebesluit om alleen maatregelen aan de gevel te treffen. De bewoners zijn van mening dat de gemeente maatregelen aan de bron, danwel overdrachtsmaatregelen moet nemen om de geluidbelasting op de gevels, maar ook in de tuinen van de woningen terug te brengen, in ieder geval tot aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De maatregelen aan de gevel vinden zij niet ver genoeg gaan en bovendien raakt dat niet alle bewoners. Daarnaast vinden de bewoners dat de gemeente op basis van het bestemmingsplan 'Luijendijk-Zuid' de verplichting hebben om de maatregelen te nemen, omdat daarin staat dat de geluidbelasting op de woningen aan de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder zou voldoen. Onder die omstandigheden hebben de bewoners de woningen gekocht.

Kaders

Het traject van de totstandkoming van het geluidsscherm bij de woningen van de wijk Luijendijk-Zuid moet worden getoetst aan de voorschriften van het ter plaatse geldende bestemmingsplan “Luijendijk-Zuid”.

Doelstelling/beoogd resultaat

Het vaststellen van de juiste oplossing voor de klachten van de bewoners in de wijk Luijendijk-Zuid.

Argumenten en afwegingen

Afwegingen ten aanzien van de voorgenomen besluiten

Het nemen van een nieuw besluit hogere waarde is in het licht van de omstandigheden gerechtvaardigd. De Wet geluidhinder voorziet in de mogelijkheid om hogere waarden te stellen in situaties waarbij woningen op korte afstand van (Rijks)wegen worden gebouwd. In de dichtbebouwde randstad wordt hier veelvuldig gebruik van gemaakt en is niet ongebruikelijk dat de realisatie van geluidsschermen op financiële bezwaren stuit.

Het effect van de geluidbelasting van gecorrigeerde 53 dB op het woon- en leefklimaat bij woningen kan worden getoetst aan de kwaliteitsniveaus via de methode Miedema. Als gevolg van de onderstaande tabel kan worden aangenomen dat bij een ongecorrigeerde geluidsbelasting van 55 dB nog altijd sprake is van een redelijke milieukwaliteit en daarmee van een akoestisch acceptabel woon- en leefklimaat.

Verder overweegt het college dat de woningen aan de Luijendijk-Zuid als buiten stedelijk moeten worden beschouwd vanwege de ligging binnen de contour van de Rijksweg A10. Zou de locatie 200 meter verderop zijn gelegen, dan werd deze als binnenstedelijk beschouwd. Dan bedraagt een maximale ontheffingswaarde voor wegverkeer van gebiedsontsluitingswegen 63 dB. Een geluidbelasting van 53 dB is aanzienlijk minder.

In dat licht acht het college de grote investeringen die nodig zijn om met de aanschaf van een nieuw geluidsscherm tot een lagere geluidbelasting te komen niet evenredig in verhouding tot de gemeentelijke begroting van een kleine gemeente als Landsmeer.

Standpunt bewoners

De bewoners begrijpen dat een volledig nieuw geluidsscherm hoge kosten met zich meebrengen en hebben daarom drie alternatieven aangedragen voor maatregelen langs de Rijksweg A10. Dit betreffen het aanbrengen van een kokoswal, een Whiswall of het stapelen van containers ter hoogte van de onderbreking in de bestaande geluidsschermen.

Deze maatregelen zijn door de gemeente onderzocht en besproken met Rijkswaterstaat. De maatregelen zijn technisch uitvoerbaar, maar stuiten aan de zijde van de gemeente op financiële en (voor wat betreft de containeroplossing) landschappelijke bezwaren. De kostprijs van de voorzieningen ligt in de bandbreedte van 100.000 – 140.000 euro exclusief btw en uitvoeringskosten (prijspeil 2021). Bij de uitvoeringskosten komen o.a. de kosten voor (planologische) procedures, ambtelijke inzet, aanbesteding en het treffen van maatregelen. Daarbij komt het volgende.

Uit gesprekken met RWS is gebleken dat RWS momenteel het project Geluidsschermen A10 Noord is gestart. In dit project doet RWS in het kader van naleving onderzoek naar de geluidbelasting door het verkeer op de A10. Waar vastgestelde geluidproductieplafonds overschreden gaan worden zal RWS maatregelen nemen om dat te voorkomen. Hierbij wordt eerst gekeken naar bronmaatregelen en dan naar overdrachtsmaatregelen. Uit overleg met RWS van 29 maart 2022 volgt dat ter hoogte van Landsmeer nu onderzocht wordt om dubbellaags

Gecumuleerde geluidsbelasting (L_{den})	Classificering milieukwaliteit
< 51 dB	Goed
51 - 55 dB	Redelijk
56 - 60 dB	Matig
61 - 65 dB	Tamelijk slecht
66 - 70 dB	Slecht
> 70 dB	Zeer slecht

ZOAB aan te leggen. Dat is een bronmaatregel die zorgt voor verlaging van geluidhinder door het verkeer. Op andere delen van de A10 wordt gekeken naar renovatie en soms verhoging van schermen.

Medio 2022 wordt duidelijk of de voorgestelde bronmaatregel kan worden uitgevoerd. Als dat het geval is, dan vindt een verlaging van geluidbelasting op de woningen in Luijendijk-Zuid plaats. Het is dan niet doelmatig, gelet op de investeringen, om ook nog overdrachtsmaatregelen te nemen, zoals het plaatsen van een scherm.

Als de bronmaatregel niet uitvoerbaar is, dan kan de gemeente alsnog een beslissing nemen over een overdrachtsmaatregel.

Er is een koppelkans met RWS, waardoor de gemeente bij de aanschaf en ontwikkeling van een geluidsscherm voor de onderbreking van de schermen langs de A10 gebruik kan maken van bestaande overlegstructuur en schaalvoordeel van inkoop van RWS om een nieuw geluidsscherm te realiseren. De gemeente is dan wel zelf verantwoordelijk voor onderzoek en engineering. De kosten voor het scherm bedragen echter ongeveer het dubbele van de hiervoor genoemde alternatieve geluidsschermen. Bovendien moet de gemeente volgens RWS per heden al de gesprekken starten met RWS en voorsorteren op de ontwikkeling van de schermen om mee te kunnen doen met het project. Dat komt voor de gemeente te vroeg. Immers zijn twee zaken nog onzeker. Als de bronmaatregel wordt genomen is een scherm niet doelmatig. Het is dan niet efficiënt om veel ambtelijke capaciteit en gelden beschikbaar te stellen om overleggen te starten voor de realisatie van een scherm. Bovendien is onduidelijk welk resultaat overblijft bij het sluiten van de grondexploitatie Luijendijk-Zuid. Zonder die duidelijkheid kan de gemeente ook niet meepraten over de realisatie van een scherm.

Vanwege de onduidelijkheid over de bronmaatregel stelt het college aan de raad voor om het resultaat van de grondexploitatie beschikbaar te houden voor overdrachtsmaatregelen totdat wordt vastgesteld dat de Rijksweg A10 ter plaatse van de opening in het geluidsscherm wordt voorzien van dubbellaags ZOAB. Mocht de bronmaatregel onverhoopt niet uitvoerbaar blijken, dan is nog een afweging mogelijk over eventueel alternatieve overdrachtsmaatregelen.

Voor wat betreft de maatregelen aan de gevels van de 24 woningen waarbij sprake is van te hoge geluidbelasting in de woningen wordt in samenhang met het te nemen besluit hogere waarde aan de bewoners voorgesteld de susroosters aan te brengen. Gelijktijdig met dit besluit worden de bewoners hierover geïnformeerd met bijgevoegde brief (**bijlages 4 en 5**). Het is zonder deze maatregelen aan te bieden niet mogelijk om hogere waarden voor deze woningen vast te stellen.

Kanttekeningen

Draagvlak bewoners

De bewoners hebben in het laatste gesprek van 17 februari 2022 aangegeven dat zij de kosten voor de alternatieven dusdanig laag vinden, dat het naar hun mening van een verkeerde belangenafweging zou getuigen als het college hogere waarde vaststelt omdat overdrachtsmaatregelen op financiële bezwaren stuiten. Zij wijzen op de bijdragen die zij hebben geleverd aan de grondexploitatie voor het plan en vinden dat daarin voldoende ruimte is om de maatregelen te bekostigen. De bewoners vinden daarom dat de gemeente geen hogere waarden moet vaststellen, maar eerst maatregelen moet nemen.

Gevolgen en risico's

Financieel	Ja
Inkoop	Nee
Juridisch	Ja
Rechtmatigheid	Ja
Privacy en informatie(beveiliging)	Nee
Personeel en organisatie	Nee
Duurzaamheid	Nee
Communicatie / participatie	Ja

Toelichtingen op gevolgen en risico's

Toelichting op de financiële gevolgen en risico's

De kosten voor de gevelmaatregelen hebben gevolgen voor de Grex Luijendijk-Zuid die nog dient te worden afgesloten. Er wordt naar gestreefd om deze dit jaar nog af te sluiten. De kosten voor de gevel maatregelen worden begroot op €30.000,-.

Toelichting op juridische gevolgen en risico's

Het opnieuw nemen van het besluit hogere waarden geeft een actueel kader in de zin van de Wet geluidhinder. Hiertegen staat beroep open. Het is waarschijnlijk dat de bewoners deze rechtsgang zullen benutten omdat er geen draagvlak is voor alleen maatregelen aan de gevels van 24 woningen in het gebied. De bestuursrechter zal kijken naar de belangenafweging die aan het besluit ten grondslag ligt en zal die terughoudend toetsen.

In dat beroep zal centraal staan of de belangenafweging van het college terecht is dat het belang van het terugbrengen van de geluidbelasting bij de woningen in Luijendijk-Zuid niet opweegt tegen de financiële en landschappelijke bezwaren tegen de overdrachtsmaatregelen (mede in het licht van toekomstige bronmaatregelen).

De gemeente mag financiële belangen meewegen in de afweging om bron- of overdrachtsmaatregelen te nemen. Slechts als vast staat dat de gemeente in redelijkheid niet tot het besluit had kunnen komen, zal de rechter in deze belangenafweging treden. Het risico is dat de rechtbank het besluit vernietigt en dat het college een nieuwe afweging moet maken met inachtneming van de uitspraak.

Inschatting bij eventuele beroepsprocedure

De gemeente loopt geen groot risico in de beroepsprocedure. Voor het besluit om hogere waarden vast te stellen gelden dezelfde eisen als voor alle andere besluiten die het college neemt. Het besluit moet goed gemotiveerd zijn en gebaseerd zijn op een goede belangenafweging. De belangenafweging toetst de rechter terughoudend.

Het besluit om hogere waarden vast te stellen is gebaseerd op deugdelijk onderzoek door Buro DB. In het besluit is gemotiveerd waarom tot het besluit is gekomen en dat daarbij een weging van belangen heeft plaatsgevonden. Het treffen van aanvullende maatregelen is gelet op de financiële gevolgen en in het licht van de geluidbelasting niet doelmatig. Daarnaast is het voldoende aannemelijk dat Rijkswaterstaat binnen een redelijke termijn maatregelen aan de bron treft, waardoor overdrachtsmaatregelen niet doelmatig zijn.

Het college weegt mee dat met 53 dB nog altijd sprake van een goed woon- en leefklimaat. Ook weegt het college mee dat voor de woningen zelfs 63 dB als hogere waarde kon worden vastgesteld als de woningen 200 meter verderop hadden gelegen (dan werden de woningen als binnenstedelijk aangemerkt). Gelet op die overwegingen kan het college in redelijkheid tot dit besluit komen.

Een voorwaarde om hogere waarden vast te stellen is dat sprake is van een goed binnenklimaat. Dat is bij 24 woningen niet het geval. Daarom moet het college voorafgaand aan het nemen van het besluit de maatregelen aanbieden om het binnenklimaat te verbeteren. Dat is in gang gezet zodat het college het besluit hogere waarde kan nemen.

Als laatste opmerking het volgende. Een rechter zal meewegen dat dit een besluit hogere waarde is dat een oude besluit opvolgt. Als de rechter het nieuwe besluit vernietigt, dan vallen de bewoners terug op het oude besluit hogere waarde dat nooit ingetrokken is en geacht moet worden rechtmatig te zijn. Een rechter zal daarom niet zo snel tot een vernietiging oordelen, maar eerder het college in de gelegenheid stellen om gebreken – als die aan de orde zijn – te herstellen.

Toelichting op de rechtmatigheid en risico's

Uit onderzoek blijkt dat alleen van het besluit hogere waarden uit 2008 kan worden vastgesteld dat dit is genomen en rechtsgeldig is gepubliceerd. Dit besluit geldt nog. In de tussentijd is er een ander scherm gebouwd en is er een nieuwe rekenmethode voor geluidbelasting op de gevels van woningen. Ook is er een nieuwe groep

belanghebbenden, die bij de eerdere besluitvorming niet is betrokken. Om die groep belanghebbenden tegemoet te komen neemt het college een nieuw besluit voor de hogere waarden op de woningen.

Toelichting op communicatie en/of participatie, gevolgen en risico's

Aan de bewoners met een te zwaar belast binnenklimaat worden maatregelen aan de gevel aangeboden. Het is aan de bewoners zelf om die maatregelen te accepteren. Het voorgenomen besluit is besproken met bewoners (zie kopje draagvlak). De bewoners worden over het ontwerpbesluit hogere waarde en de gesprekken met RWS geïnformeerd. Het college informeert de raad over het voorgenomen besluit over de grondexploitatie Lijndijk-Zuid met bijgevoegde raadsinformatiebrief (**bijlage 5**).

Proces

Publicatie vastgestelde beleidsdocumenten (verordeningen, beleidsregels etc.)	Nee
Afgestemd met portefeuillehouder	Ja

Te publiceren documenten

Niet van toepassing

Toelichting overleg portefeuillehouder

Dit voorstel is besproken op maandag 11 april, portefeuillehouder is akkoord. Ruben Visser is aanwezig geweest bij dit overleg.

Bijlagen

- B1. Geluidonderzoek Buro DB
- B2. Onderzoek geluidwering gevels Buro DB
- B3. Ontwerpbesluit hogere waarden
- B4. Informatiebrief bewoners
- B5. Informatiebrief gevelmaatregelen
- B6. Raadsinformatiebrief